

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

www.sveikatosprojektai.org/mode/41>

13. Jakutis A., Petraškevičius V., Stepanovas A., Šečkutė L., Zaicevas S. Ekonomikos teorija. 6 pataisytas ir papildytas leidimas. – Vilnius: Eugrimas, 2007, 370p.
14. Janušonis V. Sveikata ir valdoma sveikastos priežiūra: sampratos, sąsajos, kryptys, vadybiniai aspektai. Monografija. – Klaipėda: S, Jokužio leidykla-spaustuvė, 2008, 303p.
15. Nuosmukis baigėsi. Ekonomikos apžvalga: Lietuva. „Swedbank“ makroekonomikos apžvalga. 2011, p.6. <http://www.swedbank.lt/it/previews/get/2156/1294996753_Swedbank_Ekonomikos_apzvalga_Lietuva_%28_2011_m_sausis_%29.pdf>
16. Scanlan J.N., Bundy A.C. Is the health of young unemployed Australians worse in times of low unemployment? 2008. <<http://web.ebscohost.com/bsi/pdf?vid=81&hid=13&sid=cea75fbf-d927-46ac-9352-c835879fd0ec%40sessionmgr11>>
17. Schieber G., Fleisher L., Gottrel P. Real on Health Financing. //Finance&Development, 2006, Vol.43, No.4.
18. Snieska, V., Bruneckiene, J. Measurement of Lithuanian Regions by Regional Competitiveness Index. //Inzinerine Ekonomika-Engineering Economics, 2009, 1(61), p.45-57.
19. Трушкина, Л.Ю., Тлепцеришев, З.Ф., Трушкин, А.Г., Демьянова, Л.М. Экономика и управление здравоохранением. – Ростов-на-Дону, Феникс, 2007, 384с.
20. The new European policy for health-HEALTH 2020: vision, values, main directions and approaches. WHO RC for Europe, 61-st session, Baku, Azerbaijan, 2011, 12-15 September. <http://www.who.int/workforce_alliance/knowledge/resources/Health2020_long.pdf>
21. WHO /EURO HFA-DB. European Health for All Database. 2011. < <http://www.euro.who.int/en/what-we-do/data-and-evidence/databases/european-health-for-all-database-hfa-db2>.

ТЕНДЕНЦІЙ І ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Шилець О.С. д.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Донецького національного університету

Шилець О.С. Тенденції й особливості розвитку зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів підприємництва в Україні.

У статті розглядаються теоретико-методологічні засади дослідження зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів підприємництва. Визначено негативні процеси які формуються у зовнішньоекономічній діяльності України, виявлено причини що їх породжують. Зроблено аналіз суперечностей у системі управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні та запропоновано шляхи їх подолання. На основі дослідження сильних і слабких сторін малого та середнього підприємництва з використанням зарубіжного досвіду запропоновано класифікацію принципів організації та управління зовнішньоекономічною діяльністю з метою підвищення її ефективності. Розглянуто проблеми отримання іноземних інвестицій на територію України з метою розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких структур. Розроблено типологізація проблем отримання іноземних інвестицій і можливі способи їх вирішення.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, підприємницькі структури, іноземні інвестиції, малий і середній бізнес, суб'єкти підприємництва.

Шилець Е.С. Тенденции и особенности развития внешнеэкономической деятельности субъектов предпринимательства в Украине.

В статье рассматриваются теоретико-методологические основы исследования внешнеэкономической деятельности субъектов предпринимательства. Определены негативные процессы, которые формируются во внешнеэкономической деятельности Украины, выявлены причины которые их порождают. Произведен анализ противоречий в системе управления внешнеэкономической деятельностью в Украине и предложены пути их преодоления. На основе исследования сильных и слабых сторон малого и среднего предпринимательства с использованием зарубежного опыта предложена классификация принципов организации и управления внешнеэкономической деятельностью с целью повышения ее эффективности. Рассмотрены проблемы получения иностранных инвестиций на территорию Украины с целью развития внешнеэкономической деятельности предпринимательских структур. Разработана типологизация проблем получения иностранных инвестиций и возможные способы их решения.

Ключевые слова: внешнеэкономическая деятельность, предпринимательские структуры, иностранные инвестиции, малый и средний бизнес, субъекты предпринимательства.

Shylets O.S. Tendencies and features of the development of foreign economic activity of business in Ukraine.

The article examines the theoretical and methodological foundations of the study of foreign business entities. Identified negative processes that formed in foreign economic activity of Ukraine, the causes that produce them. The analysis of the contradictions in the management of foreign economic activity in Ukraine and ways of overcoming them. Based on the study's strengths and weaknesses of small and medium-sized enterprises using foreign experience a classification of the principles of organization and management of foreign economic activity with a view to enhancing its effectiveness. The problems for foreign investment to Ukraine to develop foreign trade enterprise structures. Developed a typology of problems for foreign investment and possible solutions.

Key words: trade, business organizations, foreign investment, small and medium business, sub'ekti pidpriemnitstva.

Постановка проблеми. В умовах глобалізації світового господарства різко підвищується роль і значення зовнішньоекономічної діяльності для економіки країни в цілому, окремих регіонів і суб'єктів підприємництва. На сучасному етапі світогосподарського розвитку зовнішньоекономічна діяльність виступає як стабілізуючий фактор, що сприяє вирішенню економічних і соціальних проблем розвитку держав.

Реалізація принципів відкритої економіки обумовила різке зростання значення підприємництва у сфері зовнішньоекономічної діяльності як однієї з основних рушійних сил відтворювальних процесів. Проблема структурної перебудови економік країн не може бути вирішена у відриві від питань підвищення ефективності підприємницької діяльності в сфері зовнішньоекономічних зв'язків.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Дослідження учених свідчать про багатогранну і значну роль підприємницької діяльності в ринковій економіці. Тенденціям розвитку світового господарства, особливостям здійснення зовнішньоекономічних зв'язків, питанням державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких структур присвячено роботи відомих вітчизняних вчених: А. Балабанова, Л. Батченко, М. Долишнього, Ю. Макогона, Н. Микули, Г. Черніченка, Л. Яренко та ін. Даними питаннями займалися також зарубіжні науковці К. Жан, П. Кругман, М. Обстфельд, А. Ослунд, А. Сміт, М. Портер, Д. Рікардо, П. Фішер та ін.

У той же час, слід відзначити складність процесу становлення і розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких структур, недостатній рівень опрацювання даної проблематики тосовно національних умов. Саме складність проблеми розвитку зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів підприємництва України в умовах переходу до ринку та інтеграції національної економіки у світове господарство зумовили актуальність теми статті, змістовну спрямованість дослідження.

Метою наукової статті є розвиток теоретико-методологічних основ дослідження зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів підприємництва і розробка на цій основі рекомендацій щодо активізації зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Результати дослідження. Негативні процеси, що формуються у зовнішньоекономічній діяльності України, об'єктивно вимагають виявлення причин, що їх породжують. Значною мірою ці причини складаються з протиріч, як у розвитку регіонів, так і механізму їх державного регулювання і управління. Якщо внутрішні суперечності розвитку зовнішньоекономічної діяльності вирішуються під час вдосконалення галузевого відтворення, то зовнішні суперечності управління зовнішньоекономічною діяльністю України повинні бути систематизовані і вирішуватися через функціональні зміни цілого ряду регіональних інститутів управління.

Основними причинами розвитку негативних процесів у всіх складових зовнішньоекономічних зв'язків, як на рівні підприємств промислового комплексу, так і на рівні регіонів України, є наявність у механізмі управління зовнішньоекономічною діяльністю наступних протиріч (рис. 1.).

ПРОБЛЕМИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

Рис. 1. Суперечності в системі управління зовнішньоекономічною діяльністю України та шляхи їх подолання

В Україні склалася ситуація, коли на тлі продекларованої державної політики щодо всілякої підтримки вітчизняних експортерів, регіональними органами влади не завжди створюються умови для розвитку місцевих експортерів.

Проблема полягає у тому, що експортери зараховують 25% податку на додану вартість до бюджету регіону, при цьому відповідно до законодавства експортери, підтвердивши експортні поставки, не сплачують ПДВ. Отже, регіональні органи влади, стимулюючи експорт, опиняються в невигідному становищі, недоодержуючи і без того низькі податкові надходження[1].

На підставі дослідження сильних і слабких сторін малого і середнього підприємництва – учасників зовнішньоекономічної діяльності, з використанням закордонного досвіду запропонована класифікація принципів організації та управління цим масштабом підприємницької діяльності з метою підвищення ефективності здійснення зовнішньоекономічної діяльності (табл. 1.):

Таблиця 1.

Класифікація принципів організації та управління зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів підприємництва

№ з/п	Принципи	Характеристика принципів
1.	Принцип непрямого каналу	Характеризує необхідність організації малого і середнього підприємства партнерської кооперації на цільових зарубіжних ринках у силу обмеженості своїх можливостей
2.	Принцип малих ринкових ніш	Малі і середні підприємства здатні займати неохоплені крупним підприємством у силу своєї масштабності ринки
3.	Принцип спеціалізації	На початковому етапі організації та ведення ЗЕД від усього кадрового складу малих і середніх підприємств потребується наявність спеціальних знань щодо обраної сфери підприємництва та потреби цільової аудиторії споживачів
4.	Принцип інноваційної спрямованості	Мається на увазі необхідність випередження крупних підприємств у сфері здійснення НДДКР та їх впровадження
5.	Принцип швидкої адаптації	Потребує від малих і середніх підприємств оперативної адаптації під динамічні зміни ринкової кон'юнктури з мінімальним рівнем витрат
6.	Принцип обережності	Вимагає від менеджменту малих і середніх підприємств, що має у порівнянні з крупними підприємствами менші можливості щодо розподілу ризиків, граничної обережності і виваженості у прийнятті управлінських рішень у процесі організації та управління ЗЕД
7.	Принцип високої кадрової компетенції	Має на увазі підбір висококваліфікованого та ґрудованого персоналу, здатного вирішувати складні завдання з мінімальними часовими, фінансовими і трудовитратами

В Україні реалізація цілей зовнішньоекономічної політики визначила проведення змішаної стратегії розвитку – побудови експортоорієнтованої і імпортозаміщуючої моделі економіки, що дозволяє зберегти національний господарський комплекс, сформувати внутрішній ринок, нарощувати високотехнологічне виробництво, створювати експортовані кластери, розширювати експорт, раціоналізувати імпортні потоки, здійснювати виборче й контрольоване входження підприємницьких структур у світовий ринок.

Це обумовлено тим, що для країни недоцільний розвиток шляхом тільки або експортоорієнтованого, або імпортозаміщуючого виробництва. Розвиток в Україні експортоорієнтованої моделі диктується, по-перше, особливостями спеціалізації на виробництві готової продукції за широким колом галузей, обсяги якого перевищують за своїм потенціалом внутрішній ринок України; по-друге, необхідністю за рахунок експортних поставок придбання імпортних товарів для забезпечення потреб національної економіки, у тому числі сировинних і енергетичних ресурсів; по-третє, випереджальним розвитком зовнішнього ринку в порівнянні із внутрішнім, внаслідок чого зовнішній ринок і, отже, експорт перетворюються в основний інструмент поліпшення динаміки кількісних показників і якісного розвитку країни (підвищення частки експорту у ВВП, ріст валютних надходжень, збільшення заробітної плати, прибутку, розмірів інвестування; технологічної й інноваційної модернізації виробництва, зайнятості, податкових надходжень; розвиток освіти, науки, медицини); по-четверте, підвищенням значущості експорту послуг, капіталів, трудових ресурсів, формуванням інфраструктури, товаровиробничої і рекламно-маркетингової мережі за кордоном.

Необхідність розвитку в Україні моделі імпортозаміщуючого виробництва обумовлена наступними цілями:

- 1) забезпечення захисту національних галузей від іноземної конкуренції;
- 2) розширення виробництва товарів, які імпортуються з метою зміни структури пропозиції та переорієнтації споживачів на більш дешеву вітчизняну продукцію, що супроводжується зниженням відносних цін імпорту;
- 3) створення преференційного режиму для імпорту певного кола товарів;
- 4) протидія дискримінаційним заходам інших держав;
- 5) поступове нарощування експорту товарів, що заміщують імпорт;
- 6) формування експортоорієнтованих кластерних виробництв, що включають у свій склад власну базу допоміжних імпортозаміщуючих підприємств;
- 7) раціоналізація й скорочення везу, споживання імпортних товарів унаслідок впровадження високих технологій, які дозволяють підвищити ресурсозбереження, знизити матеріало- і енергоємність продукції, сприяють модернізації виробництва тощо;
- 8) заміщення везу товарів імпортом технологій;

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

9) збільшення податкових надходжень у бюджет;

10) підвищення завантаження виробничих потужностей і поліпшення ситуації на ринку праці.

У цілому Україною у 2011р. експортувалось товарів і послуг на 82186,4 млн.дол.США, імпорт перевищував експорт, у зв'язку з чим сальдо загального зовнішньоторгівельного балансу є негативним (-6657,0 млн.дол.). У порівнянні з різким зниженням зовнішньоторгівельної активності у 2009р., рівень експорту збільшився на 66,7%, імпорту – на 75% (рис.2).

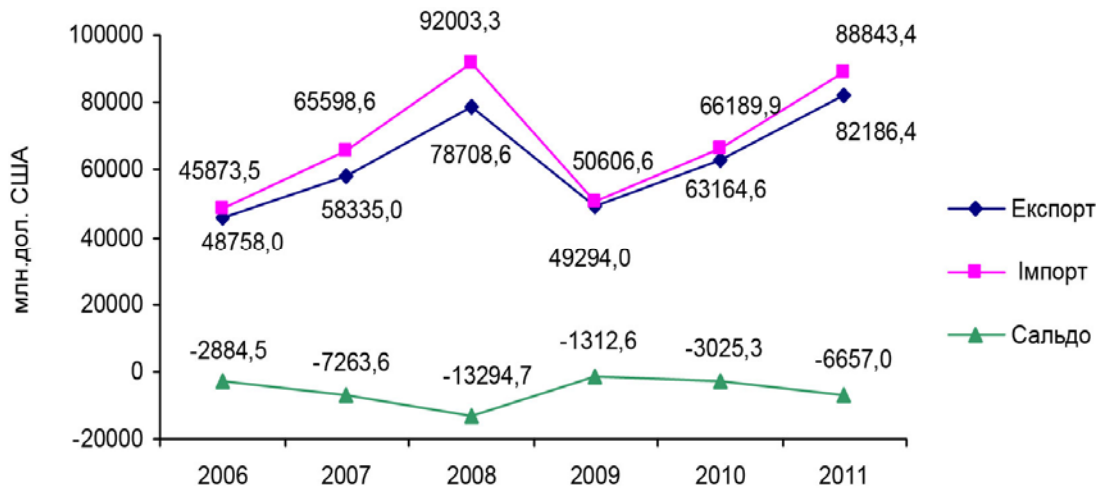

Рис. 2. Зведений зовнішньоторгівельний баланс України [2]

Що стосується зовнішньоекономічної діяльності Донецького регіону, то на кінець 2011 р. рівень прямих іноземних інвестицій збільшився на 53,5% у порівнянні з попереднім роком, а прямих іноземних інвестицій з області в економіці країн світу – на 10,1%. За галузевою належністю основна частка прямих іноземних інвестицій була спрямована у сектор промисловості (46,7%), з них 39,4% – у переробну промисловість, у сектор операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємствам (16,5%), торгівлі (10,0%), фінансової діяльності (9,7%).

Розвиток міжнародних контактів повинен здійснюватися з позицій подальшої економізації зовнішньої політики держави, тобто розширення її економічної складової, залучення іноземних інвестицій. Необхідні кілька етапів створення програми залучення іноземних інвестицій на територію України. Типологізація проблем залучення іноземних інвестицій представлена в табл.2.

У програмі також необхідно передбачити певний перелік заходів, що дозволяють подолати існуючі проблеми в інвестиційній сфері. Серед них заходи щодо організаційного, правового, інформаційного забезпечення діяльності учасників інвестиційного процесу, а також з популяризації зовнішньоекономічних знань і підготовки кадрів, а також порядок реалізації заходів[3].

Таблиця 2.

Типологізація проблем залучення іноземних інвестицій у малий і середній бізнес України та можливі способи їх вирішення для розвитку зовнішньоекономічної діяльності

Проблеми	Можливі рішення
Відсутність ефективних регуляторів процесу інвестиційної діяльності	Формування інфраструктури, здатної динамічно і адекватно трансформуватися до мінливих умов і вимог сучасного стану малих і середніх підприємств
Недостатня кількість комерційних організацій з іноземними інвестиціями	Створення малого та середнього бізнесу іноземними інвестиціями з виробництва товарів у пріоритетних галузях економіки з урахуванням сформованої регіональної спеціалізації та збереженням конкурентного середовища
Недостатнє використання пайового (змішаного) державно-приватного фінансування швидкокоупних і високоєфективних проектів	Розширення застосування часткового (змішаного) державно-приватного фінансування швидкокоупних і високоєфективних проектів – виключно на конкурсній основі, при збереженні жорсткого контролю за витратами бюджетних асигнувань
Відсутність підтримки приватної ініціативи учасників інвестиційної діяльності	Здійснення процесів самоорганізації учасників інвестиційної діяльності, поєднаних із прямою участю органів державної влади та організацій, що забезпечують інвестиційний процес
Відсутність децентралізації інвестиційного процесу	Здійснення послідовної децентралізації інвестиційного процесу на основі розвитку різноманітних форм власності, підвищення ролі внутрішніх (власних) накопичень підприємницьких структур для фінансування їх інвестиційних проектів
Недостатнє використання коштів іноземних інвесторів через різні типи інституційних форм	Максимальне використання коштів інвестиційних і пайових фондів, незалежних пенсійних фондів, страхових компаній, а також підтримка зусиль підприємницьких структур щодо залучення фінансових коштів шляхом емісії акцій та інших цінних паперів
Недостатньо обґрунтована система страхування інвестиційних ризиків на території регіону	Удосконалення механізму страхування інвестиційних ризиків на території регіону у вигляді надання гарантій непогіршення умов інвестування
Незабезпеченість необхідних організаційних та економічних передумов для залучення іноземних інвестицій	Оптимізувати підготовку необхідних організаційних та економічних передумов для залучення іноземних інвестицій у формі створення нових виробництв у рамках наявних інвестиційних проектів
Недостатнє надання потенційним інвесторам інформації	Регулярно інформувати потенційних інвесторів про потреби регіону в товарах і послугах, передбачуваних проектах на даній території, підприємствах регіону, які бажають мати іноземного партнера, потенційних можливостях інвестування в регіоні
Нерозвиненість загального маркетингу підприємницьких структур на рівні регіону	Розвиток маркетингу підприємств малого та середнього бізнесу у формі створення цілісного інвестиційного іміджу, що включає єдиний стиль оформлення рекламно-представницьких матеріалів, виставок, скоординований характер дій адміністрації регіону

Висновки. В умовах лібералізації міжнародних економічних відносин для українських підприємницьких структур відкрились нові підходи до здійснення зовнішньоекономічної діяльності, а для держави – постала необхідність розробки наукових засад організації процесу інтеграції до світового співтовариства. Експортоорієнтованими галузями української економіки є машинобудування, металургія, вугільна промисловість, експортоорієнтований кластерний характер мають машинобудівна й хімічна галузі, на базі яких можливе створення національних ТНК, встановлення довгострокових господарських відносин з іноземними ТНК.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Часовський С. А. Стратегія розвитку зовнішньоекономічного комплексу регіону в умовах глобалізації / С. А. Часовський // Механізм регулювання економіки. зб. наук. праць. – Суми: Сумський держ. ун-т, 2008. – №3. – С. 71–75.
2. <http://iformatsiya.ru/tab/906-import-stran-mira-2011.html>
3. Русин Н. П. Особливості організації обліку іноземних інвестицій, зовнішньоекономічного обігу векселів як їх різновиду та удосконалення механізму залучення інвестицій в Україні / Н. П. Русин, Л. П. Русин // Науковий вісник Ужгородського ун-ту. – 2010. – Спец. вип. – №29, ч.2. – С. 91-96. – (Сер.: Економіка).

СТАН ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Яковенко М.М., старший викладач, ДВНЗ «Донбаська державна машинобудівна академія», м. Краматорськ

Яковенко М. М. Стан інноваційної активності машинобудівних підприємств України

У роботі наведено стан інноваційної активності промислових підприємств. Зокрема визначено інноваційну активність машинобудівних підприємств. Наведено динаміку ступеню зносу технологічного обладнання машинобудівних підприємств. Наведено обсяги реалізованої за межами України інноваційної продукції машинобудівної галузі. Наведено динаміку обсягів витрат на інноваційну діяльність у машинобудівній галузі України. Зазначені проблеми здійснення інноваційної діяльності в Україні. Визначено низка перешкод і невирішених проблемних питань, що гальмують розвиток підприємств машинобудування базуючись на інноваційній моделі розвитку. Визначено, що на негативний інноваційний розвиток підприємств машинобудування впливають відсутність чіткого механізму фінансування, впровадження і реалізації нових технологій і технологічних рішень, скорочення наукових кадрів. Зроблено висновок, що підприємства машинобудування повинні більше розробляти власні технології і виробляти власне обладнання, для подолання проблем в інноваційному розвитку формувати інноваційні кластери.

Ключові слова: інновації, ступінь зносу, обладнання, промислові підприємства, технологічне відставання, інноваційна активність, наукові дослідження, кластер, основні фонди.

Яковенко М. Н. Состояние инновационной активности машиностроительных предприятий Украины

В работе приведено состояние инновационной активности промышленных предприятий. В частности определено инновационную активность машиностроительных предприятий. Приведены динамика степени износа технологического оборудования машиностроительных предприятий. Приведены объемы реализованной за пределами Украины инновационной продукции машиностроительной отрасли. Приведена динамика объемов затрат на инновационную деятельность в машиностроительной отрасли Украины. Указаны проблемы осуществления инновационной деятельности в Украине. Определены ряд препятствий и нерешенных проблемных вопросов, тормозящих развитие предприятий машиностроения основываясь на инновационной модели развития. Определено, что на негативное состояние инновационного развития предприятий машиностроения влияют отсутствие четкого механизма финансирования, недостаточное внедрение и реализации новых технологий и технологических решений, сокращение высококвалифицированных научных кадров. Сделан вывод, что предприятия машиностроения должны больше разрабатывать собственные технологии и производить собственное оборудование, для преодоления проблем в инновационном развитии формировать инновационные кластеры.

Ключевые слова: инновации, степень износа, оборудование, промышленные предприятия, технологическое отставание, инновационная активность, научные исследования, кластер, основные фонды.

Yakovenko M. State engineering innovation activities of enterprises in Ukraine

The paper shows the state of innovative activity of industrial enterprises. In particular defined innovation by engineering companies. Given the dynamics of the wear process equipment engineering companies. Shows the volume of sales outside Ukraine innovative products for mechanical engineering. Shows the trend in the volume of expenditure on innovation in the engineering industry in Ukraine. The problems of innovation activity in Ukraine. Identified a number of obstacles and unsolved problem issues that inhibit the development of mechanical engineering based on an innovative model of development. It was determined that the negative state of innovation development of mechanical engineering affect the lack of clear funding mechanism, the lack of implementation and the implementation of new technologies and solutions, the reduction of highly qualified scientific personnel. It is concluded that the machine building should no longer develop their own technologies and to make their own equipment, to overcome problems in the innovative development to form innovation clusters.

Keywords: innovation, degree of wear, equipment, industrial, technological backwardness, innovative activity, research, cluster fixed assets.

Постановка проблеми. Конкуреноспроможність країни і зокрема окремої галузі значною мірою залежить від того наскільки технічно і технологічно вони розвинені, як впроваджуються нові технології у виробництво та здатністю до інноваційного розвитку.

Загальною проблемою для промислових підприємств України і зокрема для машинобудівної галузі є застаріле обладнання і технології виробництва. В контексті вступу України до СОТ першочерговим завданням для машинобудівної галузі стає конкуреноспроможність її продукції на світових ринках, яку можливо підвищити тільки за рахунок переоснащення виробництва і впровадження нових технологій виробництва, тому подальший розвиток повинен базуватися на інноваційній моделі розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням в сфері інновацій в різні роки були присвячені роботи відомих зарубіжних та вітчизняних вчених таких як Й. Шумпетер, Б. С. Патон, З. С. Варналіш, О. І. Амоша, М. Ю. Макогон, О. С. Власик, О. І. Дідченко, О. М. Анісімова та ін. Проблеми інноваційного розвитку національної економіки було досліджено в працях таких науковців як: Г.О. Андрощук, О.С. Богма, О.В. Болдуєва, Е.І. Гусейнова, І. Б. Жилиєв, П.Н. Завлін, І.М. Кобушко, І.В. Ховрак, Б.Г. Чижевський, М. М. Шевченко, А.Ю.Юданов та інші. Питання формування інноваційного розвитку: О.І.Амоші, В.М. Гесця, Т.Г. Дудар, В.В. Мельниченка, С.М. Ілляшенка, П.П. Микитюка, О.С.Кузьміна та інших. Незважаючи на наявність значної кількості робіт у даному напрямку слід зазначити, що інноваційна діяльність підприємства з метою розробки нового продукту потребують подальшої уваги, що зумовило вибір напрямку дослідження.

Метою статті є проведення аналізу інноваційної активності машинобудівних підприємств України.

Викладення матеріалу дослідження. На сучасному етапі головною проблемою інноваційного розвитку є невизначеність у пріоритетах розвитку як окремих галузей так і в цілому всієї національної економіки.

Відсутність чіткого механізму фінансування, впровадження і реалізації нових технологій і технологічних рішень, скорочення наукових кадрів – всі ці моменти негативно впливають на інноваційний розвиток як держави, так і зокрема окремих її галузей.

Україна займає досить стабільні позиції в таких галузях економіки як металургія, машинобудування, хімічна промисловість, виробництво військової і спеціалізованої техніки, авіабудування і космічні технології, та ін.

У теж час, не слід заперечувати, що своїми успіхами українська економіка в значній мірі зобов'язана могутній виробничій і науково-технічній базі, яка дісталася їй у спадок від Радянського Союзу, а також значним запасам природних ресурсів і кваліфікованої робочої сили. Сьогодні вплив цих чинників зберігається, але вони поступово вичерпуються. Більш того, Україна стикається з посиленням конкуренції на ринках, де її позиції є традиційно сильними. [7, С. 770]

За період незалежності Україна майже втратила ті переваги якими які вона мала у машинобудівній галузі 20 років тому. Розвинений військово – промисловий комплекс з новітніми технологіями було за 20 років знищено, велика кількість науково-дослідних і дослідно-конструкторських інститутів закрито і на даний час ми маємо обладнання яке має ступінь зносу більше 80% (рис 1.) і технології які відповідають 4 рівню технологічного укладу, тоді як за кордоном все більших обертів набирає вже 7 технологічний уклад з нанотехнологіями.

Кількість промислових підприємств в Україні станом на 15 листопада 2012 року склало 48103. Стан основних фондів якими вони оснащені, це застаріле обладнання і ступінь його зносу має тенденцію до зростання. Так ступінь зносу основних фондів промислових підприємств за даними Державної служби статистики зростає майже у 2 рази у 2010 році у порівнянні з 2000 роком. (рис. 2)